
Zielona Góra, dnia 15 marca 2018 r.

OA-0133-2/17/18

Dotyczy : pisma nr DSRiN-IV-691-2/18/1 z dnia 26 lutego 2018 r.

Informacja o działaniach edukacyjnych na terenie działania Sądu Okręgowego w Zielonej Górze w 2017 roku, oraz o planowanych działaniach w 2018 roku.

W 2017 roku na terenie obszaru działania Sądu Okręgowego w Zielonej Górze zostało przeprowadzonych szereg inicjatyw edukacyjnych z udziałem sędziów, mających charakter krótkich akcji edukacyjnych jak i również stałej współpracy ze szkołami jak i innymi podmiotami.

Stala współpraca ze szkołami była prowadzona lub jest nadal prowadzona przez różne podmioty.

Zielonogórski Oddział Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia we współpracy z Prezesem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze oraz Prezesami wszystkich Sądów Rejonowych z obszaru okręgu zielonogórskiego, a także Okręgową Radą Adwokacką w Zielonej Górze od października 2017 roku przeprowadza zajęcia z edukacji prawnej na terenie szkół ponadgimnazjalnych w Zielonej Górze, Świebodzinie, Sulechowie, Nowej Soli, Żaganiu, Krośnie Odrzańskim, Gubinie i we Wschowie. Zajęcia z uczniami prowadzone są przez sędziów oraz adwokatów w ramach programu edukacyjnego „**Uczeń bez kompleksów**” opracowanego na podstawie Apteczki Prawnej Lex bez łez stworzonej przez Oddział Śląski Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia. Zajęcia prowadzone są przez sędziów Sądu Okręgowego Zielonej Górze oraz sędziów Sądów Rejonowych w Zielonej Górze, Świebodzinie, Nowej Soli, Żar, Żagania, Krosna Odrzańskiego i we Wschowie, a także przez adwokatów Izby Adwokackiej w Zielonej Górze. Zakończenie tej akcji planowane jest na czerwiec 2018 roku i wówczas nastąpi podsumowanie. Współpraca w tym zakresie jest prowadzona z **kilkunastoma szkołami**

ponadgimnazjalnymi, a stale bierze w niej udział około 500 uczniów. W ramach tych zajęć omawianych jest 12 tematów z szeroko rozumianego prawa cywilnego oraz prawa karnego podczas około 10 spotkań z każdym oddziałem klasy. W związku z tym szacujemy, że w ciągu całego roku szkolnego zostanie przeprowadzonych **ponad 200 godzin lekcyjnych.** W chwili obecnej nie jest możliwe jednak bardziej szczegółowe przedstawienie tej inicjatywy. W kolejnym roku szkolnym 2018-2019 planowane jest dalsze prowadzenie tej akcji edukacyjnej, która ma mieć charakter stały.

Na obszarze działania Sądu Rejonowego w Żarach od 2015 roku prowadzona jest odrębna akcja edukacyjna w ramach której również odbywają się zajęcia z młodzieżą. Sąd Rejonowy w Żarach aktywnie uczestniczy w zajęciach z młodzieżą mających na celu podnoszenie wiedzy prawniczej u młodych osób. Sędziowie i kuratorzy chętnie zajmują się młodzieżą przybliżając problematykę pracy sądu, organizację oraz ogólne zasady prawne których wiedza jest niezbędna od najmłodszych lat. W programie tym nie ma ściśle określonych zagadnień poruszanych na takich spotkaniach, są one na bieżąco wskazywane przez nauczycieli, pedagogów lub samych uczniów. Na terenie powiatu Żarskiego jest ponad 50 szkół wszystkich szczebli (przed reformą) i każda z tych szkół miała możliwość i skorzystała w zajęciach prowadzonych przez pracowników Sądu Rejonowego w Żarach. Dodatkowo Sąd Rejonowy w Żarach aktywnie włączył się w działania Łużyckiej Szkoły Wyższej im. Jana Benedykta Solfy (ŁSW) jedynej szkoły wyższej na terenie naszego powiatu. Sędzia Sądu jest członkiem Konwentu Ekspertów ŁWS. Działania tam podejmowane mają charakter opiniodawczy w mojej ocenie jednak wpływają na budowanie pozytywnego wizerunku szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości.

Poniżej zamieszczam listę szkół z którymi zawarto porozumienie o współpracy instytucjonalnej na lata **2015-2017r.**

1. Zespół Szkół Technicznych w Lubsku,
2. Zespół Szkół Ekonomicznych w Lubsku,
3. Ochotniczy Hufiec Pracy w Lubsku,
4. Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Żarach,
5. Społeczne Liceum Ogólnokształcące w Żarach,
6. Zespół Szkół Budowlanych w Żarach,
7. Liceum Ogólnokształcące,
8. Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy w Lubsku,
9. Ośrodek z Wadami Słuchu i Mowy w Żarach,
10. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żarach (dawny Zespół Szkół Samochodowych).

Sąd Rejonowy w Żarach zamierza w kolejnych latach dalej prowadzić edukację prawną w tej formie.

W 2017 roku również Sąd Rejonowy w Zielonej Górze prowadził własną akcję edukacyjną. W tym celu na początku 2017 roku nawiązał współpracę w zakresie edukacji prawnej z I Liceum Ogólnokształcącym w Zielonej Górze oraz z III Liceum Ogólnokształcącym w Zielonej Górze. W tym projekcie wzięło udział 5 sędziów a współpraca ze szkołami nie miała charakteru stałego, lecz okresowy. Każdy z sędziów przygotowywał po 2 - 3 tematy,

które poruszał na lekcjach z młodzieżą i po przeprowadzeniu cyklu szkoleń w danej szkole średniej, rozpoczynano zajęcia w kolejnej. Zajęcia w I Liceum Ogólnokształcącym w Zielonej Górze trwały od 25 stycznia 2017 r. do 28 lutego 2017 r. W ich ramach odbyło się **około 39 lekcji**, które dotyczyły tematów: „Konsekwencje prawne eksperymentowania z dopalaczami i narkotykami”, „Obowiązki świadka w sądzie oraz organizacja i funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości”, „Prawa ofiar przestępstw”, „Poszanowanie własności prywatnej i publicznej problem kradzieży”, „Odpowiedzialność prawna wobec dzieci, rodziców członków rodziny”, „Przestępstwa internetowe”, „Prawo spadkowe i dziedziczenie”, „Elementy prawa cywilnego / karnego / administracyjnego”. W III Liceum Ogólnokształcącym w Zielonej Górze zajęcia trwały w okresie od 07 marca 2017 r. do 21 kwietnia 2017 r. W ich ramach odbyło się **19 lekcji** na tematy: „Konsekwencje prawne eksperymentowania z narkotykami i dopalaczami + Obywatel przed sądem (prawa i obowiązki)”, „Dzieci i młodzież w postępowaniu karnym, najczęściej popełniane przestępstwa przez młodocianych”, „Prawa ofiar przestępstw”, „Bezpieczeństwo w internecie”, „Organizacja i funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości”. Taki sposób prowadzenia zajęć z zakresu edukacji prawnej pozwalał z jednej strony na przeszkolenie większej liczby młodzieży ponadgimnazjalnej, a ponadto nie angażował nadmiernie czasu sędziów, którzy nie musieli przygotowywać co tydzień nowych tematów zajęć. Ponadto skupienie się na kilku tematach przez każdego sędziego pozwalało na coraz lepsze przekazywanie wiedzy i czasowe rozplanowanie zajęć, jak również na doskonalenie przekazywanych treści, by były jeszcze bardziej atrakcyjne i przystępne. Orientacyjnie łącznie udział wzięło w tych zajęciach **około 1450 uczniów** (niektórzy uczestniczyli po kilka razy w różnych zajęciach). Obecnie Sędziowie uczestniczący w tym projekcie oraz inni Sędziowie Sądu Rejonowego w Zielonej Górze od roku szkolnego 2017/2018 uczestniczą aktywnie w projekcie edukacyjnym opisanym wyżej prowadzonym we współpracy między innymi ze Stowarzyszeniem Sędziów Polskich „Iustitia” oddział w Zielonej Górze. Powyższe miało na celu konsolidację działań i prowadzenie ich wspólnie przez lokalne środowisko prawnicze.

Oprócz stałej współpracy przeprowadzone zostały inne akcje edukacyjne mające na celu poszerzenie wiedzy prawniczej uczniów.

DZEŃ EDUKACJI PRAWNEJ *obchodzony co roku w dniu 15 marca/*

W dniach 13-17 marca 2017 roku w ramach obchodów Dnia Edukacji Prawnej Zielonogórski Oddział Stowarzyszenia IUSTITIA zorganizował serię spotkań uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych prowadzonych w obszarze działania Sądu Okręgowego Zielonej Górze z sędziami. Zajęcia prowadzone były przez sędziów Sądu Okręgowego Zielonej Górze oraz sędziów Sądów Rejonowych w Zielonej Górze, Świebodzinie, Nowej Soli, Żar, Żagania, Krosna Odrzańskiego i we Wschowie. Z tej okazji w szkołach tych przeprowadzono lekcje podczas których przybliżono uczniom zasady funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, w niektórych sądach odbyły się także symulacje rozpraw z udziałem uczniów. Spotkania te odbyły się w szkołach w Zielonej Górze, Nowej Soli, Świebodzinie, Sulechowie, Krośnie

Odrzańskim, Gubinie, Żarach, Żaganiu i we Wschowie. Łącznie wzięło w nich udział około 1000 uczniów.

Poniżej zamieszczam link do strony gdzie znajdują się szczegółowe informacje o tej akcji wraz ze zdjęciami.

<http://www.zielona-gora.so.gov.pl/?mod=32&ins=1&arch=1&page=1&id=188>

W 2018 roku z okazji obchodów Dnia Edukacji Prawnej Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA Oddział w Zielonej Górze oraz Prezes Sądu Okręgowego w Zielonej Górze w związku z obchodami Dnia Edukacji Prawnej ogłosił konkurs na esej na temat: „Czy prawo jest zawsze sprawiedliwe i czy zasada *dura lex sed lex* powinna obowiązywać w każdej sytuacji niezależnie od okoliczności”.

Poniżej zamieszczam link do strony gdzie znajdują się szczegółowe informacje o tej akcji.

<http://www.zielona-gora.so.gov.pl/?mod=219&ins=1&page=1&id=434>

DZIEŃ WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI *obchodzony co roku w dniu 23 maja/*

W dniu 23 maja 2017 roku odbyły się obchody Dnia Wymiaru Sprawiedliwości. Z tej okazji Zielonogórski Oddział Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia we współpracy z Prezesem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze oraz Prezesami wszystkich Sądów Rejonowych z obszaru okręgu zielonogórskiego, a także Okręgową Radą Adwokacką w Zielonej Górze przygotował serię spotkań uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych we wszystkich sądach na terenie działania Sądu Okręgowego Zielonej Górze z sędziami, prokuratorami i adwokatami. W ramach tych spotkań odbyły się symulacje rozpraw karnych i cywilnych, podczas których uczniowie wcielili się w role stron postępowania oraz sądu, oskarżyciela publicznego, obrońcy i pełnomocnika. **Wspierali ich w tym profesjonalni prawnicy. Łącznie w okręgu zielonogórskim odbyło się 21 symulacji rozpraw z udziałem ponad 60 zawodowych prawników (sędziów, prokuratorów i adwokatów) i kuratorów sądowych oraz ponad 400 uczniów.** Spotkania te były także okazją, aby zawodowi prawnicy mogli wyjaśnić młodzieży specyfikę rozstrzygania spraw podczas rozprawy sądowej oraz uświadomić im jakie obowiązki na ewentualnych stronach postępowania sądowego na nich spoczywają, a także z jakich instrumentów prawnych mogą korzystać w celu dochodzenia swoich praw przed sądem. Poniżej zamieszczam link do strony gdzie znajdują się szczegółowe informacje o tej akcji wraz ze zdjęciami, a także linki do artykułów prasowych z tego wydarzenia.

<http://www.zielona-gora.so.gov.pl/?mod=32&ins=1&page=1&id=402>

Linki do materiałów prasowych:

<http://www.zachod.pl/radio-zielona-gora/wiadomosci/osadza-i-zostana-osadzeni-19-rozpraw-z-udzialem-uczniow/>

<http://www.zachod.pl/radio-zachod/serwis-informacyjny/wiadomosci/uczniowie-z-lubuskiego-jako-oskarzeni-sedziowie-prokuratorzy-i-obroncy/>

<http://www.zachod.pl/wpisy/radio-zachod/audycje/popoludniowkarz/>

<http://poscigi.pl/index.php/sd-sp-1971621011/9638-kompletnie-pijany-michal-rozbil-osobowke-stanal-przed-sadem-na-sali-bylo-goraco-wideo-zdjecia>
<https://www.youtube.com/watch?v=4TtJCMUAOZQ>
<http://www.telewizjazy.pl/wiadomosci/20798,uczniowie-ceramika-w-sadzie>
<http://plus.gazetalubuska.pl/wiadomosci/a/z-zemsty-szkalowala-go-w-internecie,12106354>
[http://www.losulechow.pl/artykuly/515/liceali-ci-niczym-prawnicy#gallery\[g1\]/6/](http://www.losulechow.pl/artykuly/515/liceali-ci-niczym-prawnicy#gallery[g1]/6/)
<http://zan.edu.pl/rozprawa-klasy-i-c-przed-sadem-rejonowym-we-wschowie/>
<http://www.zsoit.zary.internetdsl.pl/>
<http://www.lonowasol.zgora.pl/>
<http://www.zsogubin.pl/news/#281>

W 2018 roku z okazji obchodów Dnia Wymiaru Sprawiedliwości planowane jest zorganizowanie w dniu 22 maja 2018 roku przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA Oddział w Zielonej Górze oraz Prezesa Sądu Okręgowego w Zielonej Górze konferencji z udziałem uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Sędziowie Sądu Rejonowego w Nowej Soli uczestniczyli w IV edycji Tygodnia Konstytucyjnego, który odbył się 4-11 listopada 2017 roku. w dniach 6 oraz 8 listopada 2011 roku sędziowie prowadzili spotkanie z uczniami Liceum Ogólnokształcącego im. K.K. Baczyńskiego w Nowej Soli oraz Zespole Szkół w Przyborowie o systemie prawnym w naszym kraju.

W dniu 15 grudnia 2017 r. odbyło się szkolenie zorganizowane przez Sąd Okręgowy w Zielonej Górze wspólnie z Zielonogórskim Oddziałem Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia w ramach edukacji prawnej, adresowane do dziennikarzy z terenu województwa lubuskiego. Celem szkolenia było przybliżenie dziennikarzom rodzajów postępowań sądowych i terminologii właściwej dla poszczególnych kategorii spraw oraz rodzajów zapadających w nich rozstrzygnięć, jak również omówienie problematyki udziału mediów w postępowaniu sądowym. Wychodząc na przeciw zainteresowaniu tą inicjatywą, organizatorzy planują nadać jej charakter cykliczny.

Poniżej zamieszczam link do strony gdzie znajdują się szczegółowe informacje o tej akcji wraz ze zdjęciami.

<http://www.zielona-gora.so.gov.pl/?mod=32&ins=1&page=1&id=425>

Oprócz powyższych akcji edukacyjnych sędziowie biorą również udział w audycjach radiowych. Jest to cykl audycji pt. "Co, jak, dlaczego...Masz prawo", nadawanej w każdą środę od 14.10 do 15.00 na antenie Radia Zachód. Do tej pory odbyły się dwie takie audycje w dniach 7.02.2018 r., 7.03.2018 r. W planach jest kolejna audycja w dniu 11.04.2018 r. W ramach tych audycji omawiana są tematy *Sądy w Polsce; Sądy w okręgu zielonogórskim /zasada dwuinstancyjności, organizacja sądów, właściwość sądu, rodzaje spraw, jawność i publiczność rozprawy – powaga, spokój i porządek czynności sądowych (art. 48-51 ustawy o ustroju sądów*

powszechnych), strony, obrońcy i pełnomocnicy, pomoc prawna z urzędu – zasady przyznawania/, **Sądowy savoir vivre:** /prawa i obowiązki stron, prawa i obowiązki świadka: zakazy dowodowe, prawo do odmowy składania zeznań i odpowiedzi na pytanie, pouczenia, odpowiedzialność karna, czynność przesłuchania, kary porządkowe!; **Przesłuchanie świadka – sytuacje nadzwyczajne:** /przesłuchanie w drodze pomocy prawnej, w miejscu zamieszkania, na odległość, przesłuchanie świadków – osób pokrzywdzonych, osób małoletnich, niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo, nie władających językiem polskim!.

W przypadku powodzenia tych audycji i zainteresowania planowana jest dalsza współpraca w tym zakresie.

Z poważaniem

Z UPOWAŻNIENIA
PREZESA SĄDU OKRĘGOWEGO

Dorota Kordiak
Wiceprezes Sądu Okręgowego